

คุณนาม หมายถึง นามที่แสดงลักษณะของนามนาม เช่น สูง ต่ำ ดำ ขาว เป็นต้น

เขียนโดย Administrator

วันพฤหัสบดีที่ 15 พฤศจิกายน 2012 เวลา 19:29 น. -

คุณนาม หมายถึง นามที่แสดงลักษณะของนามนาม เช่น สูง ต่ำ ดำ ขาว เป็นต้น แบ่งเป็น 3 ชั้น คือ

ชั้นปกติ แสดงลักษณะของนามนาม อย่างปกติ เช่น

อุจโจ สูง, นีโจ ต่ำ, กณโฑ ดำ, โอทาทโต ขาว, กุสโล ฉลาด, พาโล โง่ เป็นต้น

ชั้นวิเสส แสดงลักษณะของนามนาม ยิ่งหรือหย่อนกว่าปกติ โดยใช้ อติ นำหน้า หรือใช้ ทร อีย อียิสสก ต่อท้ายคุณนามชั้นปกติ เช่น

อติมหนโต ใหญ่กว่า, อุจจโตร สูงกว่า, ปาปิโย เป็นบาปกว่า

ชั้นอติวิเสส แสดงลักษณะของนามนาม ถึงขั้นที่สุด โดยใช้ อติวิย นำหน้า หรือใช้ ตม อิมฺฐ ต่อท้ายคุณนามชั้นปกติ เช่น

อติวิย มหนโต ใหญ่ที่สุด, ปาปิฏฐ เป็นบาปที่สุด, อุจจตโม สูงที่สุด

วิธีใช้คุณนาม

คุณนาม หมายถึง นามที่แสดงลักษณะของนามนาม เช่น สูง ต่ำ ดำ ขาว เป็นต้น

เขียนโดย Administrator

วันพฤหัสบดีที่ 15 พฤศจิกายน 2012 เวลา 19:29 น. -

คุณนาม เวลาใช้ต้องให้เรียงไว้หน้านามนามที่มันขยาย ให้มี ลิงค์ วจนะ วิภัติติ ตรงกัน และแปลไม่ออกสำเนียงอายุต้นบาท เช่น

สุนทโร ธมโม อ.ธรรม ดี

สุนทรา กถา อ.ถ้อยคำ ดี

สุนทรĩ กุฬĩ อ.ตระกูล ดี

มหนเต รุกเข ซึ่งต้นไม้ ท.ใหญ่

สังขยา

(สังขยา คือ การนับจำนวน จัดเป็นคุณนาม เพราะบอกปริมาณหรือลำดับ ของนามนามหรือศัพท์นาม)

สังขยา แปลว่า การนับ หมายถึง ศัพท์ที่เป็นเครื่องนับนามนาม แบ่งเป็น 2คือ

คุณนาม หมายถึง นามที่แสดงลักษณะของนามนาม เช่น สูง ต่ำ ดำ ขาว เป็นต้น

เขียนโดย Administrator

วันพฤหัสบดีที่ 15 พฤศจิกายน 2012 เวลา 19:29 น. -

ปกติสังขยา คือ นับนามนามโดยปกติ เพื่อให้รู้ว่ำนามนามนั้นมีประมาณเท่าใด เช่น เอก 1, ทวิ 2, ตี 3, จตุ 4 เป็นต้น

ตัวอย่างเช่น ทส ทิวสา วัน 10วัน นับจำนวนวันทุกวัน รวมเป็น 10วัน

ปุณณสังขยา คือ นับนามนามที่เต็มในที่นั้นๆ เจาะจงนับเอาแต่หน่วยเดียว

ตัวอย่างเช่น ทสม ทิวส์ วันที่ 10 กล่าวถึงวันสุดท้ายวันเดียวเท่านั้น คือวันที่ 10 มิได้กล่าวถึงวันทั้ง 10วัน (ดังนั้น ปุณณสังขยาจึงเป็นเอกวจนะเสมอ)

สังขยากับวจนะต่างกัน

สังขยานับนามนามให้รู้ว่ามีเท่าใด โดยแจ้งชัด เช่น ปญจ ชนา อ.ชน ท.ห้า เป็นต้น

ส่วนวจนะ เช่นพหุวจนะนั้น บอกเพียงจำนวนของนามนามว่ามีตั้งแต่ 2ขึ้นไป ไม่อาจบอกจำนวนให้ละเอียดแน่นอนลงไปได้ แม้แต่เอกวจนะที่บอกจำนวนของสิ่งเดียว บางครั้งก็หมายเอาของหลายสิ่ง เช่น ปตตจิวรี อ.บาตรและจิวรี

การใช้ เอก ศัพท์

คุณนาม หมายถึง นามที่แสดงลักษณะของนามนาม เช่น สูง ต่ำ ดำ ขาว เป็นต้น

เขียนโดย Administrator

วันพฤหัสบดีที่ 15 พฤศจิกายน 2012 เวลา 19:29 น. -

ที่เป็นปกติสังขยา เป็นเอกวจนะอย่างเดียว เป็นได้ 3 ลิงค์ แจกตามแบบของตน

ที่เป็นสัพพนาม เป็นได้ทั้ง 2 วจนะ เป็นได้ 3 ลิงค์ แจกแบบ ย ศัพท์

ต่างจาก ย ศัพท์ เฉพาะในอดีตลึงค์ เอกวจนะ จ. ฉ. เอกิสสา, ส. เอกิสส์ เท่านั้น

ที่เป็นพหูวจนะให้แปลว่า บางเหล่า บางพวก, เหล่าหนึ่ง พวกหนึ่ง เช่น เอก (อาจารย์) อ.อาจารย์ ท. บางพวก

เอกสังขยากับเอกสัพพนามต่างกัน

เอกสังขยาเป็นเอกวจนะอย่างเดียว เอกสัพพนามเป็นได้ทั้ง 2 วจนะ

เอกสังขยา ต้องมีบทนามนามที่เป็นเจ้าของตามหลัง เช่น

เอก ทารโก ปูว์ ขาทติ. อ.เด็กคนหนึ่ง ย่อมกิน ซึ่งขนม

คุณนาม หมายถึง นามที่แสดงลักษณะของนามนาม เช่น สูง ต่ำ ดำ ขาว เป็นต้น

เขียนโดย Administrator

วันพฤหัสบดีที่ 15 พฤศจิกายน 2012 เวลา 19:29 น. -

เอกศัพท์นาม ไม่ต้องมีบทนามนามที่เป็นเจ้าของตามหลังก็ได้ เพราะใช้แทนนามนามที่ออกชื่อมาแล้วข้างต้น เช่น

ปรีชสส เอโก โคน โอลิ, อติถยา เอโก.

อ.วั ตัวหนึ่ง ได้มีแล้ว แก่บุรุษ, อ.วั ตัวหนึ่ง ได้มีแล้ว แก่หญิง.

การใช้ ทวิ ศัพท์

ทวิ ศัพท์ นี้ แจกเป็นแบบเดียวกันทั้ง 3ลิงค์

เมื่ออยู่หน้า ทส, วิสติ, ตีส แปลงเป็น ทว และ พา เช่น

ทวาทส, พารส, ทวาวิสติ, พาวิสติ, ทวตตีส, พตตีส

เมื่ออยู่หน้าสังขยาตั้งแต่ จตตาลีส ถึง นวุติ แปลงเป็น เทว และ ทวา เช่น

เทวจตตาลีส, ทวาสนวุติ, เทวนวุติ

คุณนาม หมายถึง นามที่แสดงลักษณะของนามนาม เช่น สูง ต่ำ ดำ ขาว เป็นต้น

เขียนโดย Administrator

วันพฤหัสบดีที่ 15 พฤศจิกายน 2012 เวลา 19:29 น. -

เมื่อเข้ากับสังขยานาม คง ทวี ไว้ตามเดิม

เมื่อเข้ากับนามนาม คง ทวี ไว้บ้าง เช่น ทวีปาทา สัตว์ 2เท้า

แปลงเป็น ทิ บ้าง เช่น ทิโซ สัตว์เกิด 2หน (นก, พร้าหมณ์)

แปลงเป็น ทู บ้าง เช่น ทูปฏู วัตถิ สงฆภาฏู ผ่าสังฆภาฏู 2ชั้น

แต่จะถือเอาแน่นอนตายตัวไม่ได้ เพราะท่านจัดการเปลี่ยนแปลง โดยถือเอาความสละสลวยแห่งภาษามากกว่าอย่างอื่น ต้องศึกษาและสังเกตเอาเอง

การใช้ อุก ศัพท์

อุก แปลว่า ทั้งสอง ใช้กับจำนวนนามนามอย่างเดียว จะใช้เข้ากับสังขยานามนาม เหมือน ทวี ศัพท์ เช่น ทวีสหสส์ ไม่ได้

อุก ศัพท์ ใช้กับสิ่งที่มีอยู่เป็นคู่ ๆ ตามธรรมชาติ เช่น อุโภ อภิชี ดาทั้งสอง มือทั้งสอง เป็นต้น

หรือสิ่งที่รู้กัน ทัวไปว่าอยู่คู่กัน เช่น อุโภ ชายปติกา เมียและผัวทั้งสอง อาจารย์กับศิษย์ ทั้งสอง เป็นต้น

คุณนาม หมายถึง นามที่แสดงลักษณะของนามนาม เช่น สูง ต่ำ ดำ ขาว เป็นต้น

เขียนโดย Administrator

วันพฤหัสบดีที่ 15 พฤศจิกายน 2012 เวลา 19:29 น. -

การใช้ ติ ศัพท์

เมื่อเข้ากับสังขยาจำนวนสิบ แปลงเป็น เต เช่น เตรส, เตวีสติ

เมื่อเข้ากับสังขยานามนาม คง ติ ไว้ เช่น ติสต, ติสทสล์

เมื่อเข้ากับนามนาม คงเป็น ติ หรือแปลงเป็น เต เช่น ติโยชน 3 โยชน, เตวิชโซ ผู้มีวิชา 3

การใช้ จตุ ศัพท์

เมื่อเป็นเศษของสังขยาอื่น แปลงเป็น จุ เช่น จุททส

นอกนั้นคงไว้ตามเดิม เช่น จตุปารีสุทธิสสิล์ เป็นต้น

คุณนาม หมายถึง นามที่แสดงลักษณะของนามนาม เช่น สูง ต่ำ ดำ ขาว เป็นต้น

เขียนโดย Administrator

วันพฤหัสบดีที่ 15 พฤศจิกายน 2012 เวลา 19:29 น. -

การใช้ ปญจ อัญญ ศัพท์

ตั้งแต่ ปญจ ถึง อัญญ ไม่ค่อยมีการเปลี่ยนแปลงอะไร

การใช้ นว ศัพท์

นว ศัพท์ ที่เป็นสังขยาคุณนาม แปลว่า 9 เช่น นว ภิกขุ อ. ภิกขุ ท. 9

นว ศัพท์ ที่เป็นคุณนาม แปลว่า ใหม่ มักลง ก ต่อท้าย เช่น นวก + โอราท = นวโอราท แปลว่า โอราทเพื่อภิกษุใหม่

จัดสังขยาตาม นามศัพท์ ลิงค์ วจนะ และการแจกวิภัตติ

ปกติสังขยา

1. จัดปกติสังขยาลงในนามทั้ง 3

ตั้งแต่ เอก ถึง จตุ (1-4) เป็นศัพท์นาม

ตั้งแต่ ปญจ ถึง อฏฐนวุติ (5-98) เป็นคุณนาม

ตั้งแต่ เอกุณสศ์ ขึ้นไป (99...) เป็นนามนาม

*จัดเป็นคุณนามทั้งหมดก็ได้ เพราะประกอบเข้ากับนามนามได้เหมือนกัน

2. จัดปกติสังขยาลงในลิงค์ทั้ง 3

ตั้งแต่ เอก ถึง อฏฐารส (1-18) เป็นได้ 3ลิงค์

ตั้งแต่ เอกุณวิสติ ถึง อฏฐนวุติ (19-98) เป็นอิตถิลิงค์

ตั้งแต่ เอกุณสศ์ ขึ้นไป (99...) เป็นนปุ°สกลิงค์

เฉพาะ โกฎิ (10,000,000) เป็นอิตถิลิงค์

3. จัดปกติสังขยาลงในวจนะทั้ง 2

คุณนาม หมายถึง นามที่แสดงลักษณะของนามนาม เช่น สูง ต่ำ ดำ ขาว เป็นต้น

เขียนโดย Administrator

วันพฤหัสบดีที่ 15 พฤศจิกายน 2012 เวลา 19:29 น. -

เอกสังขยา (1) เป็นเอกวจนะอย่างเดียว

เอกศัพท์นาม (1) เป็นได้ 2วจนะ

ตั้งแต่ ทวี ถึง อฎฐารส (2-18) เป็นพหุวจนะอย่างเดียว

ตั้งแต่ เอกนวิสตี ถึง อฎฐนวุติ (19-98) เป็นเอกวจนะอย่างเดียว

ตั้งแต่ เอกนสศ์ ขึ้นไป (99...) เป็นได้ 2วจนะ

ปุณรสังขยา

ปุณรสังขยาทั้งปวง เป็นคุณนาม เป็นได้ ๓ ลิงค์ เป็นเอกวจนะอย่างเดียว